

Öregesen, lélekkel

Clint Eastwood: A csempész (The Mule)

A sármos westernhősként, majd torokszorító filmdrámák rendezőjeként és sokszor főszereplőjeként ismert Clint Eastwood nem sok jelét adja, hogy mostanában ki szeretne öregedni a szakmából. Hollywood 88 éves doyenje pár éve bejelentette, visszavonul a vásznonról, de az ígéret betartása már meghaladta az erejét. A csempész (The Mule) nem annyira erőteljes, mint a 2008-as Gran Torino (ami egyébként már maga is búcsúfilmnek tűnt, tíz évvel A csempész előtt), de a biztos kezű rendezésnek és a minimális eszköztárra építő alakításnak köszönhetően még mindig hiteles és szerethető alkotás egy olyan emberről, aki sem hitelesnek, sem szerethetőnek nem akarja láttatni magát.

Az idősödő Earl Stone (Clint Eastwood) békében gondozgatja liliomait, virágkertészeti kiállításokon vesz részt velük, ahol sorra zsebeli be a díjakat. A virágai az élete: családját, vagyis (volt) feleségét és lányát rég elmarta magától a hivatásként megélt karrier kedvéért, egyedül unokája táplál még némi gyöngéd érzelmet iránta, a másik két nő legnagyobb bosszú-

Eltávolodtak. Earl mindent megtesz, hogy a családja visszafogadja, de lehet, hogy késő

ságára. Sikersorozata szomorú véget ér, amikor valami internetnek nevezett újkori örület átveszi az uralmat a kereskedelem fölött, ő pedig így nyolcvanon túl már képtelen tartani a lépést a technológiai újdonsággal. Vállalkozása tönkremegy, és pénzre van szüksége, hogy ígéretének megfelelően anyagilag hozzájáruljon lányunokája esküvőjéhez. Egyéb pénzszerzési lehetőség után néz tehát, és meg is találja azt, mégpedig a lehető legváratlanabb helyen: a mexikói drogmaffia kokainszállítójaként. A kartellek ugyanis szívesen alkalmaznak olyasvalakit, akire alapesetben nem gyanakodnának a hatóságok – mit szépítsünk, egy öreg fehér fickót.

Ennyi A csempész felütése, és ez eddig igencsak érdekes is, nehéz elhinni, hogy valós történeten alapul. Ám a lassan építkező, ráérősen csordogáló film a valóságból inspirálódott alaphelyzet ellenére nem tud olyan drámai mélységeket elérni, mint a Gran Torino. De kétségtelenül vannak kifejezetten erős pillanatai is, főképp a humorosak, azok közül is leginkább az öniróniával operáló helyzetek. Eastwood ugyanis szerencsére most sem tűzte ki célul, hogy szentté avassa magát (pontosabban Earlt), bőven találunk olyan helyzeteket, amelyek

a főszereplő – már csak korából is adódó, legalábbis azon keresztül könnyebben megbocsátható – kisebb-nagyobb jellemhibáiból úznek gúnyt, mint amilyen az a hétköznapi, laza kis rasszizmus, amire valószínűleg Earl fiatalkorában, néhány évtizeddel ezelőtt még senki nem kapta fel a fejét, ma azonban már igen nagyfokú jóindulat kell egy átlag amerikai részéről ahhoz, hogy egy elnéző mosollyal és egy ejnye-bejnyével elintézzze a dolgot.

Eastwood számos korábbi hőséhez hasonlóan Earl is egyfajta lezárást keres, bűnbánatot, bocsánatot, és mindenekelőtt vezeklést hosszú élete során elkövetett bűneiért. Az elhidegült család, a haldokló feleség és az élete alkonyán felvállalt bűnözői életmód megrázó filmdráma alapja lehetne, amit a humoros jelenetek tehetnének sírva nevetőssé. *A csempésznek* azonban nem sikerül megtalálnia a hangot, amit keres, ezért elsősorban elemeiben élvezhető, illetve Earl karakterét tekintve szerethető. A titokzatos Tatát, vagyis a kartell legsikeresebb drogszállítóját leleplezni próbáló DEA-tiszt szerepében Bradley Cooper, Eastwood előző rendezésének, az *Amerikai mesterlövésznek* (*American Sniper*, 2014) a főszereplője nem kapott hangsúlyos karaktert, egyetlen közös jelenetük is inkább valószerűtlenül kedves, mint megható. Aki szereti Clint Eastwood rendezői stílusát, lassan kibontakozó filmjeit, annak a tónusbeli bizonytalanság ellenére nem lesz nehéz érzelmileg rákapcsolódnia *A csempészre*, és e

sorok írójával abban a reményben távozik majd a moziból, hogy a tíz évvel ezelőtti búcsúfilm és a mostani, szintén hattýúdálnak szánt alkotás után tíz év múlva újabb „búcsúkoncerttel” jelentkezik majd az ex-pisztolyhős.

NAGY ORSOLYA

A csempész (The Mule)

2018,

Amerikai Egyesült Államok

Rendezte: Clint Eastwood

A *New York Times* cikke alapján

a forgatókönyvet írta: Nick Schenk

Fényképezte: Yves Bélanger

Zeneszerző: Arturo Sandoval

Szereplők: Clint Eastwood,
Bradley Cooper, Laurence Fishburne, Michael Peña,
Dianne Wiest, Andy García